

✉ Íþróttamannvirki Hauka í Hafnarfirði, matsskyldufyrirspurn, umsögn Náttúrufræðistofnunar

Búið til	5.5.2021 15:03:29
Höfundur	Snorri Sigurðsson
Sent	5.5.2021 15:03:28
Tilheyrir	📁 202104-0036 - Uppbygging á íþróttasvæði Hauka, Hafnarfirði, umsögn.

Efni

Íþróttamannvirki Hauka í Hafnarfirði, matsskyldufyrirspurn, umsögn Náttúrufræðistofnunar

Upplýsingar

Vinnsla

Sent	5.5.2021 15:03:28	Staða	Imported
Eigandi		Tímamörk	
Skjalalykill	42-0 Umsagnir almennt		
Lykilorð			

Þátttakendur

Frá	Snorri Sigurðsson - NI (Snorri.Sigurdsson@ni.is)
Til	Jon.Thorir.Thorvaldsson@skipulag.is

Innihald

Góðan daginn,

Tilvísun í málsnr. 202104-0036

Vísað er til meðfylgjandi tölvupósts frá Skipulagsstofnun, dags. 19.4.2021 þar sem óskað er eftir umsögn Náttúrufræðistofnunar Íslands um hvort áætlaðar framkvæmdir Hafnarfjarðarbæjar við uppbyggingu á íþróttasvæði Hauka séu matsskyldar skv. ákvæðum laga um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000. Framkvæmdin er tilkynningarskyld þar sem hún fellur í flokk B 1. 1. viðauka laganna, sem framkvæmd sem kann að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif. Um er að ræða framkvæmd í flokki 10.03 „Mannvirkjagerð vegna þróunar þéttbýlis þ.m.t.íþróttaleikvangar....“.

Náttúrufræðistofnun Íslands hefur farið yfir gögn sem fylgja tilkynningu framkvæmdaraðila og telur að nægjanlegar upplýsingar séu fyrir hendi til að skera úr um matsskyldu framkvæmdarinnar. Þó hefði betur mátt bera valkostina tvo sem um er fjallað við núllkost en því er sleppt að mestu.

Það er álit Náttúrufræðistofnunar að framkvæmdin eigi að fara í mat á umhverfisáhrifum og byggist það á eftirfarandi rökstuðningi.

Þar vegur þyngst að um er að ræða framkvæmdir sem eru staðsettar á eða í jaðri verndarsvæða. Annars vegar er framkvæmdasvæðið sjálft að nokkuð stórum hluta staðsett á nútímahrauni sem fellur undir ákvæði 61. greinar laga um náttúruvernd nr. 60/2013. Hins vegar er framkvæmdasvæðið staðsett þétt upp við friðlýst svæði þ.e. friðlandið Ástjörn og fólkvanginn Ástjörn og Ásfjall.

Í gögnum með tilkynningunni er fjallað ítarlega um þau umhverfisáhrif sem verða af framkvæmdinni og hafa áhrif á þessi verndarsvæði. Á sunnanverðu framkvæmdasvæðinu er að finna svæði með frekar lítið röskuðu nútímahrauni sem tilheyrir Hellnahrauni annars vegar og Skúlatúnshrauni hins vegar, en þessum tveimur nútímahraunbreiðum hefur báðum mikið verið raskað í þessum hluta Hafnarfjarðar. Að mati Náttúrufræðistofnunar er ástæða til að vernda það hraun sem enn er óraskað eins og kostur er. Hraunið hefur útivistargildi og veitir jafnframt friðlýsta svæðinu frekari vernd. Þá má bæta því við að þessi hraun stíflaðu afrennsli Ástjarnar þegar þau runnu á nútíma. Gert er ráð fyrir að allt að 0,63 hektarar af þessu lítt snortna hrauni verði raskað. Hvorugur þeirra tveggja valkosta sem tilkynningin fjallar um sýnir útfærslu þar sem hrauninu er hlíft og er það rökstutt af Hafnarfjarðarbæ að ekki komi önnur svæði á Völlunum til greina fyrir uppbyggingu íþróttasvæðisins þar sem ekki er hjá því komið að raska eldhrauni.

Áhrif á fólkvanginn við Ástjörn og Ásfjall verða ekki eins afgerandi enda ekki um beint rask að ræða. Skilgreinar mótvægisáðgerðir sem eiga að tryggja að vatnafar Ástjarnar verði ekki fyrir neikvæðum áhrifum eru ágætlega sannfærandi, en vegna mikillar nálægðar við friðlandið er þó ljóst að ekkert má út af bregða. Allar þær forsendur sem mótvægisáðgerðirnar byggja á t.d. um grunnvatnsstöðu á svæðinu og eðli og umfang náttúrulegra sveiflna á vatnafari Ástjarnar og næsta umhverfis, verða að standast. Jafnvel þótt allt takist eins vel og vonast er til við útfærslur á mótvægisáðgerðum er ekki hægt að horfa framhjá því að nálægð framkvæmdasvæðisins við viðkvæmt og fjölbreytt lífríki Ástjarnar, gróður, smádýralíf og fuglalíf, er afar mikil. Því er líklegt að lífríkið verði fyrir truflunum af ýmsum toga, bæði á framkvæmdatíma og að framkvæmdum loknum. Íþróttastarfsemi í knattúsi og á æfingavöllum utandyra getur fylgt hávaða- og ljósmengun sem truflar mögulega fuglalíf. Aukin umferð fólks um svæðið eykur hættu að erfiðara verði að fylgja eftir friðlýsingarskilmálum t.d. um rusl, truflun á dýralífi, lausagöngu hunda o.s.frv. Jaðarsvæði með ræktuðum gróðri er staðsett þétt upp við náttúruleg gróðurlendi m.a. votlendis- og ferskvatnsvistgerðir þar sem sjaldgæfar plöntutegundir vaxa. Til að koma í veg fyrir óæskileg áhrif byggðar og athafna á friðlýst svæði er að mati Náttúrufræðistofnunar alltaf heppilegra að hafa skýrt afmarkað og nægilega stórt jaðarsvæði í kringum.

Áhrifum á landslag og ásýnd er ágætlega lýst og ljóst að neikvæð áhrif verða mest horft til vesturs frá friðlandinu og fólkvanginum, Ástjörn og Ásfjalli, en einnig úr suðri frá byggð og útivistarsvæðum innan um hraunið. Knattúsið verður mjög áberandi kennileiti sem og nýir æfingavellir. Náttúrulegt umhverfi sem eftir er og verndarsvæði verður aðþrengt og skil milli náttúru og byggðar ekki eins mjúk og alla jafna hæfilegt er fyrir útivistarsvæði. Þá er ljóst að hljóðvist og ljósmengun frá íþróttasvæðinu munu hafa áhrif á upplifun útivistarfólks innan verndarsvæðisins.

Áhrif á lífríki hafa verið rædd hér að framan í samhengi við friðlýstu svæðin en það má bæta við að gróðurfar í hraunlendi líkt og í því sem að verður fyrir raski vegna framkvæmda, er oft áhugavert, og þar finnast einkennandi plöntutegundir sem eru sjaldgæfar á landsvísi eins og dílaburkni, fjölllaufungur og stóriburkni auk þriggja annarra algengari burknategunda sem hafa í fundist í gjótum á svæðinu. Í nágrenni svæðisins vex einnig gullkollur og blátoppa sem eru að mestu bundnar við suðvesturhorn landsins. Blátoppa er á valista og metin þar sem tegund í nokkurri hættu (VU) (Náttúrufræðistofnun Íslands 2018). Mjög hefur þrengt að búsvæði hennar, m.a. vegna ýmissa framkvæmda. Í og við Ástjörn vaxa m.a. áftalaukur og tjarnalaukur sem eru vatnplöntur með takmarkaða útbreiðslu.

Eins og áður segir tekur Náttúrufræðistofnun Íslands því ekki undir niðurstöðu Hafnarfjarðarbæjar um að framkvæmdin við uppbyggingu íþróttasvæðis Hauka á Völlunum sé ekki háð mati á umhverfisáhrifum. Tilefni er til að skoða nánar umhverfisáhrif, áhrif á landslag og meta betur valkosti.

Virðingarfyllst,

Snorri Sigurðsson

.....
Náttúrufræðistofnun Íslands / Icelandic Institute of Natural History
Urriðaholtsstræti 6-8, 220 Garðabær.
Sími/Tel: (354) 5 900 500. www.ni.is (<http://www.ni.is/>)

From: "Jón Þórir Þorvaldsson - SLS" <Jon.Thorir.Thorvaldsson@skipulag.is>
To: "ust@ust.is" <ust@ust.is>; "Sverrir Aðalsteinn Jónsson" <sverrir.jonsson@umhverfisstofnun.is>; "hafnarfjordur@hafnarfjordur.is" <hafnarfjordur@hafnarfjordur.is>; "hhk@heilbrigdiseftirlit.is" <hhk@heilbrigdiseftirlit.is>; "postur@minjastofnun.is" <postur@minjastofnun.is>; "Kristinn Magnússon" <kristinn@minjastofnun.is>; "Móttaka - NI" <Mottaka@ni.is>; "Lóvísa Guðrún Ásbjörnsdóttir - NI" <Lovisa.G.Asbjornsdottir@ni.is>; "hafogvatn@hafogvatn.is" <hafogvatn@hafogvatn.is>
CC:
Subject: Rafræn greinagerð og umsagnarfrestur
Date: 19.4.2021 13:53:42

Góðan daginn aftur

Mér var bent vinsamlega á það að ég hefði gleymt að hengja viðhengið í tölvupóstinn það kemur hér með. Ég biðst velvirðingar á þessum mistökum.

Meðfylgjandi er rafræn greinagerð vegna ofangreindrar framkvæmdar. Greinagerðin á pappíriformi ásamt formlegri umsagnarbeiðni hefur verið póstlagt. Umsagnarfrestur er til 5. maí næstkomandi.

Kveðja

Jón Þórir Þorvaldsson

Sérfræðingur, svið umhverfismats / Specialist, Environmental Assessment

Skipulagsstofnun - National Planning Agency

Borgartún 7b, 105 Reykjavík, Ísland - Iceland

sími 595 4100

Jon.Thorir.Thorvaldsson@skipulag.is

www.skipulag.is

www.facebook.com/skipulagsstofnun

Viðhengi

image001.png (5 KB)